

Behoort bij brief no. 932.074

Ex. no. 12

Dit exemplaar bestaat uit 8 blz.

HET 23ste CONGRES VAN DE SOCIALISTISCHE DUITSE STUDENTENBOND (SDS)S a m e n v a t t i n g

Van 12 tot en met 16 september 1968 werd in Frankfurt am Main het 23ste congres van de Socialistische Duitse Studentenbond (SDS) gehouden. Door opvallend veel buitenlanders werd eraan deelgenomen. Onder hen bevonden zich ook afgevaardigden van de Studentenvakbeweging (SVB) en van de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia".

Uit hetgeen naar voren werd gebracht, zou men kunnen afleiden, dat het de SDS is, die thans in Europese linkse jeugd- en studentenorganisaties de toon aangeeft.

Op het congres werd duidelijk, dat voorshands geen internationale, gecoördineerde actie tegen de NAVO zal worden georganiseerd. Ook ten aanzien van Vietnam zou een dergelijke actie achterwege blijven. Wel staat de SDS permanente, per land te voeren acties voor deze doeleinden voor.

In eigen land propageert deze studentenorganisatie thans vooral een tegen de Bundeswehr gerichte actie. Daarbij zou men willen samenwerken met een politieke scholierenorganisatie, met een vereniging van dienstweigeraars en met een zgn. vakbeweging voor dienstplichtigen.

HET 23ste CONGRES VAN DE SOCIALISTISCHE DUITSE STUDENTENBOND (SDS)

Op 12 september 1968 begon, in een aula van de Goethe-Universiteit in Frankfurt am Main, het 23ste congres van de Socialistische Duitse Studentenbond (SDS). In verband met de omvang van de agenda moest het congres, dat oorspronkelijk reeds de 15de zou eindigen, met een dag verlengd worden. Ook dat bleek echter nog niet voldoende; het congres werd dan ook verdaagd en zal over twee maanden worden voortgezet.

Agenda

De agenda vermeldde de volgende punten: conflict binnen de SDS; actie tegen de Bundeswehr; actie tegen de justitie; debatten over de te voeren politiek inzake de universiteiten en technische scholen; verantwoording van Franse groeperingen inzake de meirevolte; resoluties over de Russische inval in Tsjechoslowakije; de emancipatie van de vrouw in de SDS en een debat over de eigen organisaties.

Het laatste punt kon door gebrek aan tijd niet meer geheel behandeld worden. Ook de benoeming van een nieuwe voorzitter moest worden uitgesteld. De bedoeling was, dat Karl-Dietrich en Frank Wolff, resp. voorzitter en vice-voorzitter, op dit congres zouden worden vervangen. Aangezien er binnen de SDS evenwel bezwaren bestonden tegen hun voorgestelde opvolger Hans-Jürgen Krahl, werden de gebroeders Wolff bereid gevonden, hun functies nog twee maanden te blijven vervullen. Het zou vooral de Berlijnse afdeling zijn, die bezwaren had tegen de benoeming van Krahl. Volgens de Berlijners is Krahl een bourgeois-type, wiens ideeën min of meer toevallig identiek zijn aan die van het socialisme. Overigens wordt Krahl doorgaans als een subliem redenaar en een bewaamde wetenschapsman aangemerkt.

Deelnemers

Het congres werd bijgewoond door ca. 500 personen, onder wie een honderdtal stemgerechtigde SDS'ers en een groot aantal buitenlandse gasten. Zo waren er vertegenwoordigers uit de volgende landen:

- 3 -

- uit Nederland - van de Studentenvakbeweging (SVB) en de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia";
- uit Frankrijk - van de Franse nationale studentenunie (UNEF); van de Jeunesse Communiste Révolutionnaire (JCR); van een zich noemend communistisch mei-comité;
- uit Engeland - van de Radical Student Alliance (RSA); van de Revolutionary Socialist Students Federation (RSSF); van een Brits Vietnamcomité;
- uit Amerika - van de Socialist Workers Party (SWP); van een Vietnamcomité;
- uit Zwitserland - studentenvertegenwoordigers uit Zürich;
- uit Italië - van de jeugdafdeling van de Italiaanse communistische partij (bedoeld wordt mogelijk de groep Falce Martello, een groep van jonge, revolutionaire Italiaanse communisten);
- uit Noorwegen - van de Noorse sociaal-democratische studentenvereniging;
- uit Griekenland - een vertegenwoordiger uit Wenen van een illegale Griekse studentenorganisatie;
- uit Portugal - van een illegale studentenorganisatie van Portugezen, gevestigd op hetzelfde adres als de UNEF in Parijs (vermoedelijk wordt de organisatie van Portugese studenten in het buitenland, de FEPE, bedoeld).

Voorts waren er vertegenwoordigers van niet nader bekend geworden studentenorganisaties in Denemarken en Zweden. De studentenorganisaties van België, Finland, Ierland, Schotland en Spanje lieten verstek gaan. Wat Oost-Europa betreft waren er afgevaardigden uit Tsjechoslowakije en Joegoslavië.

De bekendste aanwezige SDS-bestuurders waren de gebroeders Wolff, Wolfgang Lefèvre, Hans-Jürgen Krahl, Günther Amendt en Tilman Fichter. Ook Daniël Cohn-Bendit was van de partij. De belangrijkste studentenvertegenwoordigers uit het buitenland waren de Brit Chris Gilmore en de Fransman Jean-Marcel Bouguereau. Voor Nederland waren aanwezig Ton Regtien, één der oprichters van de SVB, Henk Vlaar (de huidige voorzitter van deze syndicalistische studentenorganisatie), Maarten Abeln - tot eind september jl. de belangrijkste man van de SVB-commissie buitenland - en Henk Vreekamp, voorzitter van "Politeia".

De grote toeloop van buitenlandse gasten kan niet alleen verklaard worden uit de oorspronkelijke opzet van de SDS, om van gedachten te wisselen over coördinatie op internationaal niveau van acties inzake de NAVO en Vietnam. Het ziet er naar uit dat - evenals het geval was op de half augustus 1968 in Amsterdam gehouden conferentie van voorhoedejongeren - geen der (vertegenwoordigde) buitenlandse organisaties de relatie met de SDS meent te kunnen missen. Het is blijkbaar de SDS, die in de linkse Europese jeugd- en studentenbeweging thans de toon aangeeft.

Anti-NAVO-actie

Dat bleek o.a. ook duidelijk uit een Nederlands persbericht van 17 september jl.. Omstreeks die datum verklaarde Eduard Bomhoff, voorzitter van de Nederlandse Studenten Raad (NSR), dat plannen van verscheidene progressieve en linkse organisaties betreffende een gecoördineerde internationale actie tegen de NAVO, in verband met Tsjechoslowakije zouden zijn afgelast. Een dergelijk besluit, aldus Bomhoff, was in eerste instantie al genomen door de SDS; de SVB en andere linkse organisaties hadden zich later bij dat standpunt aangesloten.

Oorspronkelijk stond de SDS achter het plan om begin december 1968 in Frankfurt een conferentie te organiseren m.b.t. een internationale, tegen de NAVO te voeren campagne, als hiervoor bedoeld. Ook de SVB, de RSA en de UNEF zouden daaraan meedoen.

Kennelijk kort vóór haar congres, wijzigde de SDS echter haar standpunt. Tijdens het congres werd meegedeeld, dat de beoogde actie (thans) niet kon doorgaan, omdat men nog geen analyse klaar had en onvoldoende gedocumenteerd was.

Het is de vraag of dit de werkelijke reden is. Afgezien van de kwestie Tsjechoslowakije, is het ook mogelijk dat de SDS, althans in dit stadium, het om organisatorische redenen niet aangedurfd heeft, met een dergelijke actie te starten. Uit een in het "SVB-Bulletin" van 1 oktober jl. verschenen jaarverslag van de SDS - in een erbarmelijke vertaling in het Nederlands (vermoedelijk van de hand van Maarten Abeln) - blijkt dat er aan verschillende door deze Duitse studentenorganisatie op touw gezette activiteiten, veel technische fouten kleefden, die het in feite onmogelijk maakten de acties tot een goed einde te brengen.

- 5 -

Dit zou zowel voor de campagne tegen het Springerconcern als voor die tegen de "Notstandsgesetze" en voor de Vietnamactiviteiten van dit jaar gelden.

Er kan ook nog een vierde reden zijn. Hiervoor moeten we teruggaan naar de tijdens het 9e Wereldjeugdfestival in Sofia gehouden teach-in, waar gesproken werd over plannen voor Westeuropese acties tegen het Atlantisch bondgenootschap. Hoewel deze teach-in toen buiten de communistische festivalleiding om georganiseerd werd, zou deze daaraan wel haar medewerking hebben verleend. Zo werd een zaal beschikbaar gesteld met een geluidsinstallatie en vertalers.

Dit festival nu, heeft bij de meeste SDS'ers niet zo'n beste klank gekregen. Het was immers in Sofia, dat de tegenstellingen binnen hun organisatie duidelijk aan het licht traden. Na de uitlating van een Bulgaar, dat het optreden tijdens het festival van de linkse SDS'ers - onder leiding van Karl-Dietrich Wolff - herinnerde aan methoden, die de Duitsers dertig jaar geleden ook hanteerden, schaarden Moskougezinde communisten in de SDS zich aan de zijde van de Bulgaren. Zoals ook reeds uit de pers bekend werd, leidde een en ander op het SDS-congres tot het roeyement van vijf communistische gedelegeerden.

Actie tegen de Bundeswehr

Hoe het zij, de SDS voelt thans niet voor een gecoördineerde, internationale anti-NAVO-actie, al staat het geestverwante organisaties in andere landen vrij daar wel - naar behoefte - activiteiten tegen de NAVO te ontplooien. Wel propageert de SDS, althans wat het eigen land betreft, een actie tegen de Bundeswehr. Dat deze actie in het verlengde van de bedoelde internationale campagne ligt blijkt overigens wel hieruit, dat ook bij de oorspronkelijk opgezette internationale anti-NAVO-actie de gedachten uitgingen naar agitatie binnen de strijdkrachten.

In het reeds genoemde jaarverslag van de SDS werd m.b.t. de komende acties o.m. het volgende naar voren gebracht.

Ten tijde van de campagne tegen de Notstandsgesetze, aldus het jaarverslag, hebben veel militairen hun zakboekje teruggestuurd. Tegelijkertijd steeg het aantal dienstweigeraars binnen het leger in snel tempo. Er zijn voorts eenheden geweest, waarin tot 10% van de manschappen een aanvraag tot ontslag heeft ingediend.

Tenslotte is in de laatste weken het aantal verzoeken van dienstplichtigen om politieke en organisatorische steun van de SDS, constant gestegen.

Het landelijk SDS-bestuur was van mening, dat deze steun, in samenwerking met de politieke scholieren-organisatie AUSS (Aktions-Zentrum unabhängiger und sozialistischer Schüler) en de vereniging van dienstweigerers, moest worden gegeven.

Bij de discussies over deze actie kwam het volgende naar voren:

- a. er moet informatie worden gegeven aan scholieren en arbeiders, op basis van discussie over het nut van de Bundeswehr en de gevolgen van een versterking daarvan;
- b. aan de soldaten moet informatie verstrekt worden over wat hun niet verteld wordt: daartoe moet men in de avonduren contact met hen zoeken in soldaten-ontspanningsoorden. Ook zou door infiltratie in de Bundeswehr door dienstplichtige studenten de morele ondermijning en - wat genoemd wordt - de uitmergeling van het legersysteem ter hand kunnen worden genomen. Vooraf zouden zij een **speciale** opleiding moeten volgen;
- c. ook "directe" acties, als het bestormen van kazernes, van huizen van officieren en het door middel van sit-downacties belemmeren van militaire activiteiten kwamen aan de orde.

Met de onder a) en b) genoemde plannen zou men in de eerste plaats beogen de dienstweigering te activeren, zowel voor jongeren die nog moeten opkomen, als voor hen, die reeds in militaire dienst zijn. Ook de mogelijkheden van desertie werden bekeken, waarbij o.m. aandacht werd besteed aan het ondervangen van de gevolgen daarvan voor de deserteurs. Zo werden b.v. ook de mogelijkheden voor contacten met het buitenland onderzocht. In dit kader kwam ook de desertie van Amerikaanse militairen, speciaal die in Duitsland gelegerd zijn, aan de orde.

De conclusie van de debatten was, dat het leger van binnen uit bestreden moet worden. Voorts werd vastgesteld, dat eventuele acties moeten worden voorbereid door plaatselijke actiecomités. Plaatselijk, omdat de tijd en de vorm van de actie uitgemaakt dient te worden aan de hand van de situatie rond een bepaalde kazerne.

De SDS-afdeling Hamburg zou reeds bezig zijn met infiltratie in de groep van de 16- t/m 19-jarigen. De afdeling meent, dat deze categorie de beste perspectieven biedt. Ook zou de SDS daar willen werken via de zgn. vakbond van dienstplichtigen.

De onderhavige SDS-plannen roepen overigens herinneringen op aan het recentelijk gebleken voornemen van de Nederlandse Socialistische Jeugd (SJ) om - zich bedienend van de Vereniging van Dienstplichtige Militairen (VDM) en van de Bond van Dienstweigeraars (BVD) - hier te komen tot de oprichting van een soort pressure-groep, Jongerenyndicaat genoemd. Ook is de SJ begonnen met het politiek bewust maken van scholieren, iets waarvoor ook de SDS ijvert. Gezien het feit dat zowel de SDS als de SJ behoren tot de zgn. voorhoede-jongerenorganisaties, moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid, dat de Nederlandse en de Duitse plannen verband met elkaar houden.

Vietnamactiviteiten

Ook ten aanzien van de internationale Vietnamactiviteiten zou de SDS tot de conclusie zijn gekomen, dat coördinatie weinig zin heeft en dat ook hier iedere actie op de juiste plaats en op het geschikte tijdstip gevoerd moet worden. Dit zou neerkomen op een permanente, naar tijd en plaats (land) gedifferentieerde Vietnam-actie.

Dit laatste kwam ook naar voren in een reactie van de SDS op een voorstel van één van de Italiaanse gasten. Behalve dat deze toch nog een geleide, internationale NAVO-actie voorstelde, wilde hij de medewerking van de Duitse studentenorganisatie voor een op 28 september in Turijn te houden bijeenkomst. Daar zou gesproken moeten worden over internationale deelneming aan een in november in die zelfde stad te houden Vietnamconferentie. De SDS was daar tegen en besloten werd (de Italianen gingen daarmee accoord) om de bijeenkomst van de 28ste uitsluitend te gebruiken als een ontmoetingsplaats van delegaties uit verschillende landen waar men zou spreken over algemene problemen. Daar zou dan tevens gezocht worden naar een vorm van nauwere samenwerking.

Ook de Franse en de Nederlandse gasten voelden niets voor een gecoördineerde, internationale Vietnam-actie. Naar hun mening was geen uitbreiding te verwachten van het aantal potentiële demonstranten. Er zijn op dit punt al teveel acties geweest.

Een nieuwe campagne zou niet meer bijdragen tot verdere "politisering" van de bevolking. Wilde men dit bereiken, aldus de Fransen en de Nederlanders, dan zou men aan de basis moeten beginnen en bijvoorbeeld een conflict moeten veroorzaken op het terrein, dat van direct belang

is voor de groepering, die men bij de politiek wil betrekken. Wat Nederland betreft, zou dat een conflict in de studentenwereld kunnen zijn over de verhoging van het inschrijfgeld.

Zodra men daarmee succes zou hebben, zou men van daaruit scherp en snel moeten reageren en meer en verdergaande conflictpunten aan de orde stellen. Ook aan de niet-politiek bewuste massa, moest - in étappes - duidelijk gemaakt worden, welk verband er tussen het een en het ander bestaat. Speciaal de Nederlanders waren van mening, dat een politieke kwestie als Vietnam pas in een veel later stadium weer aan de orde moest komen.

Speciale plannen

Aan het slot van het congres werd men het min of meer eens over de volgende activiteiten:

- op 28 september de hierboven besproken bijeenkomst in Turijn;
- op 27 oktober a.s. de Vietnammanifestatie in Londen, die georganiseerd heet te worden door de RSSF, waarin naast trotskisten ook anarchisten een belangrijke rol schijnen te spelen.
- eind november/begin december in Turijn een grote Vietnamactie van internationaal kaliber. Als centrum daarvan zou Turijn gekozen zijn, omdat (volgens de Italianen) de arbeiders van de Fiat-fabrieken al enigszins "gepolitiseerd" zouden zijn. Overwogen werd dat men door deze actie druk zou kunnen uitoefenen op de Italiaanse regering om zich kritischer tegenover Amerika op te stellen. Deze actie zou neerkomen op een algemene staking, beginnend bij de Fiat-fabrieken en zich mogelijk uitbreidend tot buiten Turijn.
- tenslotte zal - volgens een verslag van het SDS-congres, verschenen in "Vrij Nederland" van 26 september jl. en van de hand van Henk Vreekamp - de internationale samenwerking van de linkse studenten serieus worden bevorderd. Daartoe zou o.m. reeds een massale manifestatie in Parijs - met seminars en demonstraties - zijn vastgesteld. Het is evenwel de vraag, of ook deze manifestatie op het SDS-congres aan de orde kwam.

31 oktober 1968